
РЕШЕНИЕ

10 март 2021 ел

Кукмара ш.

КАРАР

№ 45

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының муниципаль берәмлегендә инициативалы проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү һәм карау Тәртибен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы муниципаль берәмлеге Уставының 17.1 статьясына таянып, Кукмара муниципаль районы Советы **каrar бирде:**

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы муниципаль берәмлегендә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, карау һәм карау Тәртибен кушымтада бирелгән тәртиптә расларга.

2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга, шулай ук Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Район Башлыгы

С. Д. Димитриев

**Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы муниципаль
берәмлегендә инициатив проектларны күрсәтү, кертү, карау һәм карау
ТӘРТИБЕ**

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

Әлеге Тәртипне жайга салу предметы

Әлеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Уставы нигезендә инициативалы проектларны күрсәтү, кертү, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алуга бәйле барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне жайга сала.

Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән финанс ярдәме алу өчен күрсәтелә торган инициатив проектларны кертү, тикшерү, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә әлеге Тәртипнең нигезләмәләре, әгәр Татарстан Республикасы законы һәм (яисә) башка норматив хокукий акты белән һәм алар нигезендә кабул ителгән Кукмара муниципаль районы Советы карарларында башкасы каралмаган булса, файдаланылмый.

Инициативалы проектлар

Инициативалы проект дигәндә әлеге Тәртиптә Кукмара муниципаль районы халкының жирле әһәмияттәгә мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча Кукмара муниципаль районында яисә аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия чараларны гамәлгә ашыру турында тәкъдиме аңлашыла.

Инициативалы проектта түбәндәгә белешмәләр булырга тиеш:

1) Кукмара муниципаль районы яки аның өлеше халкы өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвирлау;

2) күрсәтелгән проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;

4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруга кирәкле чыгымнарны алдан исәпләү;

5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган сроклары;

б) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынучы затларның планлаштырыла торган (мөмкин булган) финанс, мөлкәт һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;

7) инициатив түләүләрнең планлаштырыла торган күләменнән тыш, әлеге акчаларны инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен файдалану күздә

тотылган очракта, Кукмара муниципаль районының бюджет чаралары күләменә күрсәтү;

8) Кукмара муниципаль районы территориясенә яисә аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак өлешен әлеге Тәртипнең 3 статьясы нигезендә күрсәтү;

Инициатив проект әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләре булган проектны тасвирлауны үз эченә ала, аңа инициатор карары буенча график һәм (яисә) таблицалы материаллар кушымта итеп бирелергә мөмкин.

Халык мәнфәгатьләрендә инициативалы проектлар гамәлгә ашырыла ала торган территорияне билгеләү

Инициативалы проектлар тулаем Кукмара муниципаль районы халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдәге халык мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин:

- 1) күпфатирлы йорт подъезды;
- 2) күпфатирлы йорт;
- 3) күпфатирлы йортлар һәм (яисә) торак йортлар төркеме (шул исәптән урам, квартал яисә планлаштыру структурасының башка элементы);
- 4) торак микрорайон;
- 5) торак микрорайоннар төркеме;
- 6) торак пункт;
- 7) торак пунктлар төркеме;
- 8) жирлек;
- 9) жирлекләр төркеме³.

Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү һәм (яисә) Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы карар белән) аерым муниципаль программаларның чараларын үтәү буенча инициатив проектларны гамәлгә ашыру максатларында Кукмара муниципаль районы территориясен өлешләргә (округларга) бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициативалы проектлар Кукмара муниципаль районы территориясенә (округының) тиешле өлешне чикләрендә күрсәтелә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

Бүлек 2. Инициативалы проектларны күрсәтү һәм тикшерү

Проект инициаторлары

Инициативалы проектны кертү инициативасы белән түбәндәгеләр чыгыш ясарга хокуклы:

- 1) уналты яшькә җиткән һәм Кукмара муниципаль районы территориясендә яшәүче кимендә ун⁴ граждан булган инициатив төркем (алга таба – инициатив төркем);
- 2) территориаль ижтимагый үзидарә органнары;
- 3) авыл торак пунктның старостасы;
- 4) жирле ижтимагый берләшмәләр, ижтимагый берләшмәләрнең жирле бүлекчәләре, беренчел һөнәр берлекләре оешмалары, торак милекчәләре ширкәтләре, бакчачылык яисә яшелчәчелек коммерцияле булмаган ширкәтләр һ.б.

Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба – проект инициаторлары):

5) инициативалы проект әзерлиләр;

6) инициативалы проект буенча фикер алышуны оештыралар яисә әлеге бүлек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерләрен ачыклауны тәэмин итәләр;

7) инициативалы проектны Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетына кертәләр;

8) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны контрольдә тотуда катнашалар;

9) башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм әлеге Тәртиптә билгеләнгән һәм аның нигезендә кабул ителгән Кукмара муниципаль районының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бурычларны башкаралар

Инициатив төркем төзү һәм аның тарафыннан әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү беркетмә белән рәсмиләштерелә. Беркетмәнең яқынча формасы Кукмара муниципаль районының Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә территориаль ижтимагый үзидарә органнары булып торучы проект инициаторлары тарафыннан кабул ителә.

Әлеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча карарлар ижтимагый берләшмәләр булып торучы проект инициаторлары тарафыннан аларның гамәлгә кую документлары нигезендә кабул ителә.

Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнар фикерен ачыклау

Инициатив проект инициатив проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган Кукмара муниципаль районы яисә аның өлешенә халкы тарафыннан хупланырга тиеш.

Проект инициаторы түбәндәге формаларда инициатив проектны хуплау мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерләрен ачыклауны оештыра:

1) гражданнар жыенында инициативалы проектны карау;

2) гражданнар жыелышында яисә конференциясендә, шул исәптән территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышында яисә конференциясендә инициатив проектны карау;

3) гражданнардан сораштыру үткәрү;

4) инициативалы проектны хуплап, гражданнарның имзаларын жыю.

Проектның инициаторы инициатив проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклауның берничә төрәннән файдалану турында карар кабул итәргә хокуклы.

Инициативалы проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы

Инициатив проектны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба – жыелыш) проект инициаторы карары буенча билгеләнә һәм үткәрелә.

Жыелыш Кукмара муниципаль районының анда яшәүчеләр мәнфәгатләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла торган территориясе

өлешендә үткәRELӘ. Инициатив проектны гамәлгә ашыру тулаем Кукмара муниципаль районы халкы мәнфәгәтләрәндә планлаштырыла икән, Кукмара муниципаль районы территориясенә төрлә өлешләрәндә берничә жыелыш уздырылырга мөмкин.

Жыелышта уналты яшыкә житкән тиешлә территориядә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.

2. Жыелыш үткәRELERгә мөмкин:

1) кара-каRшы (очная) фикер алышу формасында – көн тәртибә һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мәсьәләләре буенча фикер алышу өчен халыкның уртақ катнашуы формасында;

2) кара-каRшы фикер алышу-читтән торып (очно-заочно) формасында – көн тәртибә һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү мәсьәләләре буенча халық катнашында (очно) фикер алышу мөмкинлеген, шулай ук халыкның карарларын жыелыш үткәRү турында хәбәрдә күрсәтелгән урынга яисә адрес буенча билгеләнгән вакытта тапшыру яисә «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрәндә Кукмара муниципаль районы <https://kukmor.tatarstan.ru/> сайтынан (алга таба – махсулаштырылган сайт) файдаланып тавыш бирү мөмкинлеген күздә тоткан формада.

Бер жыелышта берничә инициативалы проект каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта жыелышны оештыру һәм уздыру буенча хокук һәм бурычлар проектлар инициаторлары тарафынан бергә гамәлгә ашырыла.

Жыелыш үткәRү, документлар әзерләү һәм тарату чыгымнары өчен проект инициаторы жаваплы.

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты проект инициаторына жыелыш үткәRүдә ярдәм күрсәтә, шул исәптән аны үткәRү өчен бушлай бина бирә. Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән жыелышлар үткәRү өчен бирелә торган биналарның исемлеге билгеләнергә мөмкин.

Катнашучылар саны _____ тәшкил иткәндә жыелыш хокуклы дип санала (саны күрсәтелә)¹.

Жыелышны үткәRүгә әзерлек

Жыелышны уздыру турында проект инициаторының карарында түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) фикерләшү өчен жыелыш үткәRELә торган инициативалы проект;

2) жыелыш үткәRү формасы (кара-каRшы фикер алышу-читтән торып (очно-заочно));

3) жыелышның көн тәртибә, ә жыелыш кара-каRшы фикер алышу-читтән торып (очно-заочно) формасында уздырылган очракта – халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мәсьәләләр;

4) жыелыш уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелыш кара-каRшы фикер алышу-читтән торып (очно-заочно) уздырылган очракта – шулай ук тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча халыкның карарларын кабул итү тәмамлану датасы һәм мондый карарлар тапшырылырга тиешлә урын яисә адрес, йә тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча тавыш бирү өчен махсулаштырылган сайттан файдалану турында карар;

5) кара-каRшы фикер алышу (очно) формасында үткәRELә торган жыелышта

катнашучыларның яисә, жыелышны кара-каршы фикер алышу-читтән торып (очно-заочно) уздырган очракта, көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кара-каршы фикер алышуда катнашучыларның фаразланган саны;

б) жыелыш үткәремә торган территориядә яшәүчеләргә аны уздыру турында мәгълүмат бирү ысуллары;

Проектның инициаторы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетына жыелыш үткәреү турында аны уздыру көненә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча язмача хәбәр жиберә. Жыелышны уздыру турында хәбәрдә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яисә булу урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, атасының исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашкан урыны);

2) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

3) проект инициаторларының жыелышны оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлары фамилияләре, исемнәре, атасының исеме, телефон номерлары.

4) жыелыш уздыруга ярдәм итү турында, шул исәптән жыелыш (жыелышны кара-каршы фикер алышу-читтән торып уздырган очракта кара-каршы фикер алышу) уздыру өчен урын бирү турында һәм (яисә) тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча тавыш бирү өчен махсулаштырылган сайттан файдалану турында үтенеч;

Жыелышны уздыру турында хәбәрнамәгә проект инициаторы һәм проектның инициаторы аны оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә бирү функцияләрен башкарырга вәкаләтле итеп билгеләгән затлар тарафыннан имза салына. Инициатив төркем исемненән жыелыш үткәреү турында хәбәрнамәгә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм уздыру буенча күрсәтмә функциясен үтәргә вәкаләтле итеп билгеләнгән затлар имза сала.

Жыелышны уздыру өчен урын бирү турында үтенеч булган очракта, Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты хәбәр килгән көннән алып биш көн эчендә уздыру өчен урын бирү мөмкинлегенә турында проект инициаторына хәбәр итә яисә жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртәргә тәкъдим итә. Проектның инициаторы күрсәтелгән тәкъдимне алган көннән алып өч көн эчендә жыелышны (жыелышны кара-каршы фикер алышу-читтән торып уздырган очракта кара-каршы фикер алышу) уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртүгә ризалыгы яисә килешмәве турында хәбәр итәргә тиеш.

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты жыелыш үткәреү турында, шул исәптән инициативалы проект белән танышу тәртибе турында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында яисә махсулаштырылган сайтта белешмәләр урнаштыра:

1) жыелыш үткәреү турында хәбәрнамә кергән көннән соң өч көн эчендә;

2) жыелышны уздыру урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртү турындагы тәкъдим белән проект инициаторы ризалыгын алганнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелыш кара-каршы фикер алышу-читтән торып уздырылган очракта, кара-каршы фикер алышу).

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты жыелыш үткәрүдә проект инициаторына ярдәм итү максатыннан вәкаләтле вәкил билгеләргә хокуклы. Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты вәкаләтле вәкил билгеләп кую турында проект инициаторына алдан ук хәбәр итә.

Жыелышны кара-каршы фикер алышу (очно) формасында уздыру тәртибе

Жыелыш башланганчы, проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданнарны Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты раслаган форма буенча исемлек төзеп теркәүне тәмин итә. Жыелышта катнашкан гражданнар исемлеге жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

Жыелышның көн тәртибенә караган мәсьәләләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча карарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алып бару өчен рәис һәм секретарь сайлана.

Рәис жыелышны алып бара, көн тәртибендәге мәсьәләләргә игълан итә, катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелышта кабул ителгән карарларны формалаштыра, аларны тавыш бирүгә куя, тавыш бирү нәтижәләрен игълан итә.

Секретарь жыелыш беркетмәсе алып бара, анда жыелыш кабул иткән барлык карарлар чагылдырыла, алар буенча тавыш бирү нәтижәләре күрсәтелә. Жыелыш беркетмәсенә секретарь һәм жыелыш рәисе имза сала.

Жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) жыелышны уздыру урыны һәм вакыты;
- 2) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 3) яшәү урынын күрсәтеп, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлегә;
- 5) көн тәртибендәге сораулар буенча кабул ителгән карарлар

Жыелышны кара-каршы фикер алышу-читтән торып формасында уздыру тәртибе

Жыелыш кара-каршы фикер алышу-читтән торып формасында уздырылган **очракта** көн тәртибе мәсьәләләргә буенча фикер алышу һәм тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча карарлар кабул итү элегә Тәртипнең 9 статьясында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

Кара-каршы фикер алышуда катнашмаган затлар жыелыш үткәрү турындагы хәбәрдә күрсәтелгән урынга яисә адрес буенча тавыш бирүгә куелган мәсьәләләр буенча язма формада рәсмиләштерелгән карарны жибәергә хокуклы. Карарның яқынча формасы Кукмара муниципаль районының Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

кара-каршы фикер алышу-читтән торып формасында уздырылган жыелышта катнашкан затлар дип кара-каршы фикер алышуда катнашкан, шулай ук карарлары кабул итү тәмамланган датага кадәр кабул ителгән затлар исәпкә алынды.

Жыелыш кара-каршы фикер алышу-читтэн торып (очно-заочно) махсус сайттан файдаланып уздырылган очракта, жыелыш үткэрү һәм кара-каршы фикер алышуда катнашмаган затларның тавыш бирүе турындагы хәбәр күрсәтелгән сайтта үткәрелә.

Жыелышның махсуслаштырылган сайты кулланып жыелышның көн тәртибе мәсьәләләре буенча тавыш бирү жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләр тарафыннан шәхсән көн тәртибендәгә һәр мәсьәлә буенча электрон рәвештә «риза», «каршы» или «тоткарландым» дигән формулировкалар белән белдерелгән карар күрсәтү юлы белән. Махсуслаштырылган сайттан файдаланып тавыш бирүдә катнашкан халык дип тавыш бирү тәмамлану датасына һәм вакытына кадәр электрон рәвештә тавыш бирүчеләр санала. Халыкны идентификацияләү бердәм идентификация һәм аутентификация системасының исәпкә алу язмасыннан файдаланып гамәлгә ашырыла. Тавыш бирү аның башлану датасы һәм вакытыннан алып тәмамлану датасына һәм вакытына кадәр туктатылмыйча уздырыла.

Махсуслаштырылган сайттан файдаланып тавыш бирү нәтижеләре беркетмә рәвешендә төзелә һәм мондый тавыш бирү тәмамланганнан соң бер көн эчендә сайтка урнаштырыла. Тавыш бирүнең таныкланган беркетмәсе Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты проектнициаторына алар төзелгәннән соң өч көн эчендә жиберә. Күрсәтелгән беркетмә жыелыш беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып тора.

Тавыш бирүне уздырганда жыелышта катнашучы һәр кешенең «Шәхси белешмәләр турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларын эшкәртүгә ризалыгы алырга тиеш.

Сорашып белешү юлы белән яисә махсуслаштырылган сайт аша тавыш бирү тәмамланганнан соң, секретарь жыелыш беркетмәсен эзерли, аңа секретарь һәм жыелыш рәисе имза сала.

Кара-каршы фикер алышу-читтэн торып (очно-заочно) уздырылган жыелыш беркетмәсендә түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) кара-каршы фикер алышу уздыру урыны һәм вакыты;
- 2) читтэн торып тавыш бирү ысулы, аның башлану һәм тәмамлану вакыты;
- 3) жыелышта катнашкан гражданның саны;
- 4) яшәү урынын күрсәтә, жыелыш рәисе һәм секретаре турында белешмәләр;
- 5) жыелышның көн тәртибе, кара-каршы фикер алышудагы чыгышларның эчтәлегә;
- 6) көн тәртибе мәсьәләләре буенча кабул ителгән карарлар һәм алар буенча тавыш бирү нәтижеләре.

Инициативалы проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе үткэрү

Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориядә 16 яшькә житкән яшәүчеләрнең саны 1000 кешедән артып киткән очракта, инициативалы проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе (алга таба – конференция) уздырылырга мөмкин.

Конференция, әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, әлеге Тәртипнең 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Әлеге Тәртипнең 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән конференция үткәрү турында проект инициаторы карарында түбәндәгеләр күрсәтелергә тиеш:

1) делегацияләрне сайлау вәкиллеге нормасы, ул территориянең 16 яшькә житкән 100 кешесенә 1 делегаттан ким була алмый;

2) делегатларны сайлау өчен жыельшлар уздыру сроклары һәм тәртибе. Конференция беркетмәсенә аерылгысыз өлеше булып делегатларны сайлау турында жыельш беркетмәләре тора.

Инициативалы проектларга ярдәм йөзеннән гражданнар имзаларын жыю

Инициативалы проектларны хуплап гражданнар имзаларын жыю (алга таба – имзалар жыю) проект инициаторы тарафыннан үткәрелә.

Инициативалы проектларны хуплаган имзалар саны, инициативалы төркем әгъзаларының имзаларын да кертәп, ... булырга тиеш (*саны күрсәтелә*)⁹.

Имзалар түбәндәге тәртиптә жыела:

1) имзалар аларны имза кәгазенә кертү юлы белән жыела, аның формасы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан раслана;

2) имзалар кәгазендә имзалар жыю гамәлгә ашырыла торган инициативалы проект күрсәтелә;

3) имзалар кәгазендә кешенең имзасы һәм аны кую датасы куела. Имза һәм аны кую датасын кеше үз кулы белән куя. Имзалар кәгазендә үз имзасын куйган кеше турындагы белешмәләр имзалар кәгазенә аның үтенече буенча имзалар жыюны гамәлгә ашыручы зат тарафыннан кертелергә мөмкин. Күрсәтелгән белешмәләр бары тик кулдан язу ысулы белән генә кертелә, шул ук вакытта карандашлар куллану рәхсәт ителми;

4) кеше бер үк инициативалы проектны хуплап бер генә тапкыр имза куярга хокуклы;

5) һәр имзалар кәгазе имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторының имзалары белән таныкланырга тиеш. Имзалар кәгазен таныклаганда, имзалар жыюны башкарган проект инициаторы вәкиле үз кулы белән фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туу датасын, яшәү урыны адресын күрсәтә, шулай ук имзасын һәм аны кую датасын күрсәтә;

6) Имзалар жыйганда, имза кәгазенә алгы ягын һәм арткы ягын тутыру рәхсәт ителә. Шул ук вакытта арткы як имзаларның бердәм нумерациясе белән алгы якның дэвамь булып тора, ә таныклау имзалары һәм имзалар жыюны гамәлгә ашыручы проект инициаторы вәкиле турында белешмәләр имза кәгазенә арткы ягына соңгы имзадан соң ук куела;

7) Имзалар жыйганда һәр кешенең «Шәхси мәгълүматлар турында» Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелә торган шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы алынырга тиеш.

Әлеге инициативалы проектқа ярдәм итү турында аларның фикерен ачыклау өчен гражданнардан сораштыру үткәрү

Әлеге инициативалы проектқа (алға таба – сораштыру) ярдәм итү турында гражданнарның фикерен ачыклау өчен, алардан Кукмара муниципаль районының яки аның бер өлешенең халқы инициативасы буенча сораштыру түбәндәге очрақларда гамәлгә ашырыла:

1) инициативалы проектны тулаем алганда Кукмара муниципаль районы халқы мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә;

2) инициативалы проектны Кукмара муниципаль районының халык саны 1000 кешедән артып китә торган өлеше мәнфәгатьләрендә гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

Сораштыруны билгеләү өчен проект инициаторы Кукмара муниципаль районы Советына гариза жиберә, анда түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) сораштыру уздыру тәкъдим ителә торган инициативалы проект;

2) проект инициаторы тәкъдимнәре:

ә) сораштыру үткәрү датасы һәм сроклары турында;

б) сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган сорауны (сорауларны) формулировкалау турында;

в) сораштыру үткәрү методикасы турында;

г) сораштыруда катнашучы Кукмара муниципаль районында яшәүчеләрнең минималь саны турында;

3) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының

фамилиясе, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яисә булу урыны турында белешмәләр, авыл торак пункты старостасының фамилиясе, исеме, атасының исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашкан урыны).

Әгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Әгәр проектның инициаторы әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешендә күрсәтелгән башка затлар булса, гариза проект инициаторының вәкаләтле заты һәм Кукмара муниципаль районының яисә инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган аның өлешенең кимендә 10 кешесе тарафыннан имзалана. Бу очрақта гаризада шулай ук гаризаны имзалаган затлар турында белешмәләр (фамилияләре, исемнәре, этисенең исеме, аларның яшәү яки булу урыны турында белешмәләр) күрсәтелә.

Кукмара муниципаль районы Советы гариза кергән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча аны карый һәм сораштыру билгеләү турында яисә сораштыруны билгеләүдән баш тарту турында карар кабул итә.

Әгәр жиберелгән хокук бозулар инициатива күрсәтүдә катнашкан Кукмара муниципаль районы халқының ихтыяр белдерү нәтижәләрен дәрәжә билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, әлеге статьяда билгеләнгән сораштыру уздыру турындагы инициативаны күрсәтү тәртибен бозу сораштыру үткәрүдән баш тартуға нигез була.

Инициативалы проектларны күрсәтү мәсьәләләре буенча гражданнардан сораштыру «Кукмара муниципаль районында гражданнардан сораштыруны

билгеләү һәм үткәрү тәртибе турында» 2006 елның 03 ноябрәндәге 50 номерлы карары белән билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

Сораштыруда инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган муниципаль берәмлектә яисә аның өлешендәге 16 яшькә житкән яшәүчеләр катнашырга хокуклы.

Сораштыру нәтижеләрен Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты проект инициаторына алар чыгарылганнан соң 3 эш көненнән дә соңга калмыйча житкерә.

Бүлек 3. Инициативалы проектларны кертү һәм карау

Инициативалы проектларны кертү

Инициативалы проектны Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетына керткәндә түбәндәгеләр тапшырыла:

1) проектның кәгазь чыганактагы һәм электрон рәвештә график һәм (яисә) таблица материаллары кушымта итеп бирелергә мөмкин булган тасвирламасы;

2) инициатив төркем тәзү беркетмәсе яисә әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешләре нигезендә башка документлар, шулай ук инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исемненнән Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турында проект инициаторының карары;

3) гражданнар жыельшы яисә конференциясе беркетмәсе, гражданнардан сораштыру нәтижеләре һәм (яисә) муниципаль берәмлек халкының яисә аның өлешенең инициативалы проектка ярдәм күрсәтүен раслый торган имзалар кәгазьләре.

Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда, проектның инициаторы тарафыннан турыдан-туры Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә билгеләнгән вәкаләтле зат тарафыннан Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетына тапшырыла яисә аны жибәргәндә бәясен билгеләп һәм эчендәге әйберләре исемлеге белән почта аша жибәрелә.

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны алу көне проектны кертү датасы булып тора.

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетына документлар инициативалы проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты белән турыдан-туры эш итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырылган очракта, күрсәтелгән затка исемлекне һәм Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан аларны алу датасын күрсәтеп, документлар алу турында расписка бирелә. Расписка документларны алган көнне Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан бирелергә тиеш.

Инициативалы проектларны карау комиссиясе

Инициативалы проектларны карау комиссиясе (алга таба – комиссия) инициативалы проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алуны уздыру максатларында төзелә.

Комиссия составы 9 кеше тәшкил итә.

Комиссияның персонал составы Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы Кукмара муниципаль районы Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия кабул итә торган карарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген булдырмыйча төзелә.

Комиссия комиссия рәисеннән, комиссия рәисе урынбасарыннан, комиссия секретареннан һәм аның эшендә шәхсән катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора. Комиссия рәисе:

- 1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлегенә житәкчелек итә;
- 2) комиссияның чираттагы утырышының көн тәртибе проектын формалаштыра;
- 3) комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә;
- 4) комиссия утырышларында рәислек итә.

Конкурс комиссиясе рәисе урынбасары конкурс комиссиясе рәисе вакытлыча булмаган очракта аның вазыйфаларын башкара. Комиссия секретаре:

- 1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белән тәмин итә, шул исәптән комиссия утырышына әзерлекне дә тәмин итә;
- 2) комиссия әгъзаларына, комиссия утырышына чакырылган проектлар инициаторларына һәм башка затларга комиссияның чираттагы утырышын уздыру датасы, урыны һәм комиссияның чираттагы утырышы көн тәртибе турында хәбәр итә;
- 3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алып бара. Комиссия әгъзасы:
- 4) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;
- 5) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;
- 6) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белән таныша;
- 7) комиссия утырышында катнашучыларга сораулар бирә;
- 8) комиссия утырышларында тавыш бирә.

Комиссия эшенең төп — утырышлар.

Комиссия утырышы анда комиссия әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булу шартларында хокуклы дип санала.

Проектның инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлегенә тәмин ителә. Инициативалы проектны карау планлаштырыла торган комиссия утырышы турында проект инициаторларына аны үткөрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

Проект буенча фикер алышу һәм комиссия тарафыннан карарлар кабул итү проект инициаторы һәм чакырылган башка затлар катнашыннан башка башкарыла.

Комиссия карары утырышта катнашучы комиссия әгъзалары саныннан гади күпчелек ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда, утырышта рәислек итүченең тавышы хәлиткеч булып тора.

Комиссия әгъзалары карарлар кабул итү турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.

Комиссия кабул иткән карар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы үзенең аерым фикерен язма рәвештә бәян итәргә хокуклы, ул комиссия утырышы беркетмәсенә кушып бирелергә тиеш.

Комиссия утырышы нәтижәләре буенча беркетмә төзелә, аңа комиссия утырышында рәислек итүче, комиссия секретаре һәм комиссия утырышында катнашкан комиссия әгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылганнан соң өч эш көне эчендә имза салына.

Комиссия секретаре комиссия утырышы беркетмәсенә имза салынган көннең иртәгесеннән дә соңга калмыйча аны Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә жиберә.

Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан тәэмин итүне Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты башкара.

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан инициативалы проектны карау Тәртибе

Инициативалы проект Кукмара муниципаль районының Башкарма комитеты тарафыннан аны керткән көннән алып 30 көн эчендә карала.

Инициатив проектны Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетына кертү турындагы мәгълүмат инициатив проект Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетына кертелгән көннән алып өч эш көне эчендә мәгълүмат стендларында бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш һәм әлеге Тәртипнең 2 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән, шулай ук проект инициаторлары турында белешмәләр булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнарға Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетына инициативалы проект буенча үз искәrmәләрен һәм тәкъдимнәрен тапшыру мөмкинлеге турында, аларны тәкъдим итү вакытын күрсәтеп, мәгълүмат бирелә.

Инициативалы проект буенча искәrmәләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим итү срогы жиде эш көне тәшкил итә. Үз күрсәtmәләрен һәм тәкъдимнәрен Кукмара муниципаль районының 16 яшькә житкән халкы жиберергә хокуклы. Күрсәtmәләр һәм тәкъдимнәр Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетына шәхсән яисә почта аша жиберелә, яисә махсус сайтта форманы тутыру юлы белән жиберелә.

Инициатив проект буенча искәrmәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия гамәлгә ашыра.

Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәtelгән карарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия карарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр булырга мөмкин.

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитетына берничә, шул исәптән эчтәлеге буенча шундый ук өстенлекле проблемаларны тасвирлап, инициативалы проект кертелгән очракта, комиссия Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенә конкурс нигезендә сайлап алу үткәруне оештырырга киңәш итә.

Конкурс нигезендә сайлап алу әлеге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс нәтижәсендә сайлап алуны үткәрү турындагы хәбәр проектлар инициаторларына тиешле карар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жиберелә.

Комиссия киңәшен исәпкә алып яки конкурс нигезендә сайлап алу нәтижәләре буенча Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) инициативалы проектны хупларга һәм аның өстендә эшне Кукмара муниципаль районының бюджеты турындагы карар белән каралган максатларга бюджет ассигнованиеләре чикләрендә һәм (яисә) Кукмара муниципаль районының бюджеты проектны төзү һәм карау (Кукмара муниципаль районы бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертү) тәртибе нигезендә эшне дәвам итәргә;

2) инициативалы проектны хуплаудан баш тартырга һәм, инициативалы проектны хуплаудан баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, аны проект инициаторларына кайтарырга.

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе түбәндәге очраklarның берсендә инициативалы проектны хуплаудан баш тарту турында карар кабул итә:

1) инициативалы проектны кертүнең һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү;

2) инициативалы проектның Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары таләпләренә, Кукмара муниципаль районы уставына туры килмәве;

3) жирле үзидарә органнарының кирәкле вәкаләтләре һәм хокуклары булмаганлыктан, инициатив проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау;

4) формалаштыру чыганагы булып инициатив түләүләр тормый торган инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәкле чаралар күләмендә муниципаль берәмлекнең бюджет акчалары булмау;

5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәлерәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;

9) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

Проектны карау нәтижәләре буенча карар кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча проект инициаторына жиберелә.

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты проект инициаторларына бергәләп инициативалы проектны эшләп бетерергә тәкъдим итәргә хокуклы, ә әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пункттында каралган очракта, тәкъдим итәргә бурычлы, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органы яисә дәүләт органы карамагына аларның компетенцияләре нигезендә карарга тәкъдим итәргә тиеш. Комиссия, проектны эшләп бетерү өчен, комиссия әгъзалары, Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасынан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү срогын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект Комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 15 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

Конкурснигезендә сайлап алуны комиссия гамәлгә ашыра. Конкурс нигезендә сайлап алу критерийлары түбәндәгеләр:

1) инициатив проект хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманы ачыклауда һәм аны гамәлгә ашыруда халыкның катнашу дәрәжәсе;

2) инициатив проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек;

Конкурс нигезендә сайлап алу критерийлары, аларның кыйммәтләре, аларга туры килә торган баллар һәм саллы коэффициентлар әлеге Тәртипкә кушымтада (алга таба - критерийлар) билгеләнгән.

Конкурс белән сайлап алу әлеге Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында гамәлгә ашырыла.

Комиссия конкурс нигезендә сайлап алынган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә инициативалы проектларны бәяли.

Конкурс нигезендә сайлап алу нәтижәләре буенча, комиссия критерийлары нигезендә йомгаклау билгесен исәпкә алып, комиссия инициативалы проектларны конкурс сайлавын узган яисә узмаган дип игълан итү турында карарлар кабул итә.

6. Конкурс нигезендә сайлап алуны узган дип барлык критерийлар буенча максимал суммар балл алган инициативалы проект (ике, өч инициативалы проект һ.б.) игълан ителә.

Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты карары

Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе карар чыгара.

Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карарда түбәндәгеләр булырга тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә (адресын яисә урынын күрсәтеп) төзелергә тиешле объектның исеме яисә инициатив проект гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән чараның исеме;

2) Кукмара муниципаль районы бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкция, сатып алу, чара (чаралар) үткәрү, башкасы);

3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган Кукмара муниципаль районы бюджеты акчаларының баш бүлүчесе исеме;

4) заказчы, төзүче исеме;

5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) гамәлгә ашыру срогы;

6) инициатив түләүләр күләме бүлеп, объектның фаразланган (чикле) бәясе яисә чараны (чараларны) уздыруга акчаларның иң чик күләме;

7) инициатив түләүләр күләмен күрсәтеп, объектның күздә тотыла торган (иң чик) бәясен яисә чараны (чараларны) уздыруга акчаларның иң чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

19 статья. «Интернет» мәгълүмат-коммуникация челтәрендә инициативалы проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Инициативалы проектны Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан карау турында, инициативалы проектны гамәлгә ашыру барышы турында, шул исәптән акчаларны файдалану, аны гамәлгә ашыруда кызыксынучы

затларның мөлкәти һәм (яисә) хезмәт катнашуы турында мәгълүмат Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында муниципаль берәмлек бүлегендә урнаштырылырга тиеш.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру йомгаклары турында Башкарма комитет отчеты Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында инициатив проектны гамәлгә ашыру тәмамланган көннән алып 30 календарь көн эчендә урнаштырылырга тиеш.

Инициативалы проектларны күрсәтү, кертү, тикшерү һәм карау Тәртибенә КУШЫМТА

Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу КРИТЕРИЙЛАРЫ, аларның кыйммәте, аларга тиешле баллар һәм үлчәм коэффициентлары

№ т/б	Конкурс нигезендә сайлап алу критерие исеме	Конкурс нигезендә сайлап алу критерие билгеләре	Баллар саны	Үлчәм коэффициенты
1.	<i>(критерийлар төркеменең исеме күрсәтелә)</i>			
1.1.	<i>(критерийның исеме күрсәтелә)</i>	<i>(критерийның кыйммәте күрсәтелә)</i>	<i>(критерийның тиешле кыйммәтенә ирешкәндә бирелә торган баллар саны күрсәтелә)</i>	<i>(критерийның кыйммәтенә карап, берәмлекләрдән чыгып өлеشلәрдә үлчәм коэффициенты күрсәтелә, барлык үлчәм коэффициентлар суммасы бер берәмлек булырга тиеш)</i>
		<i>(критерийның кыйммәте)</i>	90 балл	
		<i>(критерийның кыйммәте)</i>	80 балл	